

Izhaja:
vsako sredo popoldne
in soboto zjutraj.
Stane za celo leto 15 L.
« pol leta 8 L.
« četrt leta 4 L.
Za inozemstvo celo
leto 35 L.
Na naročila brez do-
poslane naročnine se
ne moremo ozirati.
Odgovorni urednik:
Polde Kemperle.

GORIŠKA STRAŽA

Št. 72

V Gorici, v sredo 9. septembra 1925.

Leto VIII.

Netrankirana pisma se
ne sprejemajo. Oglasi
se računajo po dogo-
voru in se plačajo v na-
prej. List izdaja kon-
sorcij

«GORIŠKE STRAŽE»
Tisk Zadrudne tiskarne
v Gorici, Riva Piazzut-
ta št. 18.

Uprava in uredništvo:
ulica Mameli št. 5,
— (prej Scuole). —

Gospodinjstvo.

Časi so taki, da je gospodinjstvo najbolj hvaležen posel in to zlasti za časnikiarje, katerim kmalu ne bo treba kuhinje — saj jim skrbna oblastva preskrbijo vsakotoliko časa brezplačno »hrano« po najboljših jetniških hotelih. Seveda gospoda že ve, da se dobrih stvari človek rad prenaje in zato skrbi za zdravstvo z varčnim gospodinjstvom.

Če človek tako sam samcat sedi zaprt radi »hujskanja razredov« v »hotelu«, mu v tej samoti zelo rade uhajajo misli na gospodinjstvo in prazni želodec ga nehote hujška, da napiše par modrih naukov gospodinjam v resen premislek.

V resen premislek, zakaj časi so resni. Živimo v dobi ekonomskega človeka, pri katerem gre ne le politika, temveč tudi ljubezen skozi želodec. Umevno, da je ta pot tem lažja, čim bolj prazen je želodec — in zato že skrbijo merodajni faktorji, saj so celo žitu napovedali vojsko.

V teh ekonomskih časih so seveda mladi ljudje zelo izbirčni pri gospodinjah. Takole mislijo: »Za vsako uro, da še celo za vsak bicikelj dobiš enoletno garancijo, ženo-kuharico pa, ki bo gibalo in nihalo tvojega gospodarskega življenja — pa vzemi na dobro vero!« Odtod ta izbirčnost in vse posledice, ki izvirajo iz nje.

Pa ni dovolj, da je gospodinjstvo ekonomično; dandanes mora biti tudi strogo podložno političnim zakonom in državnim interesom. Lepo vas prosim, saj vendar veste, da tujega inozemskega blaga ne smemo rabiti v našem gospodinjstvu. Če že kavo naročiš iz drugega dela sveta, pa vsaj za to skrbi, da bo »cikorijska« državotvorna. In jed? Zakaj bi ne bila nacionalna? Saj lahko ješ recimo: zeleno salato, rdečo peso in bel krompir. Gospodinje to premalo upoštevajo in očetnjava zato trpi.

Pa ker smo že pri zelenjavi, moramo opozoriti gospodinje na važne posledice, ki jih ima lahko uživanje zelenjave. V nekem kraju so oblastva sploh prepovedala jesti zelenjavo radi nalezljivih boleznih. Sele tedaj, ko je že večina obolelih pomrla, jim je bilo izdano uradno dovoljenje, da smejo zopet začeti s salato.

Kar velja za surove jedi, velja v omiljeni obliki seveda tudi za kuhane. Nevarne so sicer manj, so pa dražje, ker drva stanejo dandanes. Sicer pa tudi če kuhaš, nikar lonca ne pokrij! Kdo ve, kaj se skriva v njem. Oko postave je bistro in tudi v zaprtem loncu izsledi nevarne snovi.

Iz tega sledi, da je še najboljši, najbolj varen in ekonomski post. Tudi za ta važen, zdravstveno in gospodarsko utemeljeni življenjski način skrbijo oni, ki nosijo v svojih rokah usodo dežel, le škoda, da se nečejo vsi pokoravati tem odredbam, vsaj prstovoljno ne.

Uredniki listov pa pokorščino spoštujejo in na ljubo zakonom o varčnosti in političnem zdravstvu radi — včasih tudi manj radi — prevzamejo na svoje rame — ne, na svoj želodec odredbe o postu, magari o poostrenem postu, če je to seveda javnemu blagru in miru med državljani v korist.

Veliko trpi gospodinjstvo tudi vsled tega, ker gospodinje ne poznajo tržnih cen. Naše branjevke v Gorici sovražijo politiko in se zelo čudijo, zakaj vendar listi ne pišejo raje o čebuli, peteršilju, pomidorih itd.

Saj res ni, da bi se jim človek zametil, pa sedeš in napišeš uvodnik in mu daš naslov: »Gospodinjstvo«. Čebula se zaradi tega ne bo podražila in peteršilj bo ravnokot ostal zelen — naše gospodinje bodo pa vseeno dobro poučene o tem, kaj

je v gospodinjstvu iz političnih razlogov dovoljeno in kaj ni. In prosim, to je za naše čase silno potreben nauk, bolj potreben kot vse šolsko in vse manjšinsko vprašanje. To vse se »rešuje« pri zelenih mizah, v gospodinjstvu pa se rabi ogenj in razbeljene peči. Naj bi te razloge premislili zlasti oni politiki, ki se prav nič ne razumejo na ekonomsko gospodinjstvo.

Slovenskim staršem!

Člen 4. Gentilijevega šolskega zakona določuje: »Pouk drugega (slovenskega ali nemškega) jezika v dodatnih urah je OBVEZEN za drugojezične otroke, če so starši ali pa njihovi namestniki začetkom šolskega leta javili da vpišejo otroke za pouk drugega jezika.«

Slovenski starši! Vaša sveta dolžnost je tedaj, da zahtevate pri vpisovanju svojih otrok za I., II. in III. razred ljudske šole da se vaši otroci poučujejo v slovenščini v dodatnih urah.

Ao bi ne hotel šolski voditelj (caposcuola) sprejeti prijave, pritožite se takoj pri didaktičnem ravnatelju. Naznanite vsak slučaj tudi tajništvu političnega društva »Edinosti« v Gorici, Via Mameli št. 5., če bi Vam delali sitnosti pri vpisovanju slovenskih otrok za pouk slovenščine v dodatnih urah.

Prijavo za pouk slovenščine v dodatnih urah napiši na navadnem papirju takole:

Alla Direzione della scuola elementare!

Il firmato

fa quale padre, madre, tutore e tutrice dell' alunno

di classe

a mente della vigente legge scolastica la dichiarazione d'iscrizione dell' assegnamento della lingua slovena in ore aggiunte.

li

1925.

Podpis

To pomeni v slovenščini:

Podpisani prijavlja kot oče, mati, ali pa varuh, oziroma varuhinja učenca (ko) razreda

v smislu veljavne šolske postave za pouk slovenščine v dodatnih urah.

POZOR! Te vloge se morajo vložiti v Gorici in tudi na vseh podeželskih šolah za otroke prvega, drugega in tretjega šolskega leta.

Kaj se godi po svetu?

Dne 2. septembra ob enajsti uri dopoldne je francoski zunanji minister Briand otvoril 35. zasedanje »Društva narodov« v Ženevi. Zastopniki 56 držav so se zopet zbrali v Švici, da skušajo ozdraviti bolno človeštvo, ki pleše na razvalinah moralno, gospodarsko in pravno razrušene Evrope. Naš kontinent, ki je bil središče svetovne kulture, je zabredel po vojni v mlakuže materializma in sebeljubja.

Zato ni odveč, če razgrnemo pred našimi bravci majhno sliko, ki jo kaže pred letošnjim zborovanjem »Društva narodov«

razbita Evropa.

Zmagovalci in premaganci se vijejo v krčih; stare in nove vladavine so v neprestanem trepetu za svojo moč in obstoj. Neprodirne carinske ograje ubijajo trgovino in promet med posameznimi zemljepisnimi edinicami; bogate države tožijo, da ne vedo kam bi vložile nagromadene kupe denarja, dolžniki pa gazijo vedno bolj v dolgove in padajo iz ene gospodarske krize v drugo; pod davčnim vijakom pa ječijo državljani obojnih držav. Delo je izgubilo svojo vrednost. Mezdna gibanja se pojavljajo pri vseh vrstah delavstva; seznami brezposelnih so vedno daljši, vedno bolj grozeči.

Znanost in umetnost se v dobi div-

je tekme za dobičkom ne moreta razviti.

Zunanje in notranje politične razmere vseh držav pa ženejo ljudstva nujno k novim vojniam, k novemu svetovnemu pokolju.

Obrnimo pogled od splošne slike na posamezne države:

V Angliji, tej stoletni ustavni vladavini, se dvigajo tisočglave množice delovnega ljudstva proti maloštevilni družbi bogatih delodajalcev, ki so doslej edini določevali smer angleške politike. Borba za kruh in za politično prevlado delavskih strank nad konservativnimi je v polnem razmahu. Angleška zunanja politika pa mora biti neprestano na straži, da kdo ne spunta njenih kolonialnih narodov v prostornem svetovnem cesarstvu.

Francijo tišči ob tla neprestani strah pred Nemci in njih maščevanjem za poraz v svetovni vojni. Maroko zahteva neprestanih krvnih in denarnih žrtev; te so pa nemogoče, ker je francoski rod zastrupljen od kužne bolezni, ki se zove: preprečevanje rojstev in propadanje kmečkega stanu. Delavske množice so tudi tukaj razvile svoje rdeče prapore za boj proti kapitalistom in bankirjem, kojih last je danes duša in telo francoskega naroda.

Nemci si ubijajo še vedno svoje moči v ustavnih borbah ali za monarhijo ali za republiko. Gospodarsko

propadanje pa je dovedlo trezno nemško ljudstvo skoro do revolucije.

Kako je pri nas v Italiji vsi naši bravci sami na lastni koži čutili, zato ne bomo podali slike o domačih razmerah.

Države na Balkanu imajo lepo bodočnost zagotovljeno, a do nje pripelje le pametna politika.

Pirenejski polotok vzdihuje pod samovlado vojaških generalov, kar povzroča gospodarsko propadanje Španije in Portugalske. Zato pokajo bombe in revolverji na oblastnike, a vse skupaj nič ne izda, dokler ne bo korenika zdrava. To bo pa le tedaj, če bo tudi tukaj zavladala svoboda tiskane in govorne besede.

Novonastale države ob Donavi so za enkrat, izvzemši Češko, še tako šibke, da si morajo pustiti dopasti je-robstvo velesil nad seboj.

O boljševiski Rusiji bi morali bolj na dolgo govoriti, če bi hoteli dobiti pojem o njenih razmerah. Vendar ubija tudi to slovansko velesilo teoretiziranje njenih boljševiskih vodnikov, ki imajo pogled uprt v vse druge dele sveta prej kot v domače po večini še neurejene razmere.

Le države na severu v Skandinaviji in na Danskem, se zdi, da živijo v miru in se brez spletkarske politike mirno razvijajo.

Ta, skoro kinematografska slika, že zadostuje, da se uverimo, kako so gospodarski, politični in moralni temelji današnje družbe razmetani.

Zidarji na razvalinah.

Groznega razdejanja je končno postalo strah celo tiste ljudi, ki so po mirovnih konferencah v Versaju hoteli streti premagano Nemčijo. V času svetovne vojne je vodil z železno roko vso antanto angleški zunanji minister Lloyd George. Z neizprosno strogostjo je narekoval Nemcem težke pogoje. V Parizu sta mu z veseljem pritrjevala Klemanso, znan pod imenom »tiger« in Poincare. Toda življenje pozna dostikrat druge nagibe, kot pa tiste, ki vodijo nacionalistične zagrizence.

Že večkrat smo na tem mestu pisali, da je kolonialna posest temelj britanskega imperija. Boljševiki so pa razpredli svoje mreže skoro preko vse zemeljske oble. Rusiji se je začela približevati tudi teptana Nemčija, ki ji niso Francozi pustili dihati. Nemško - ruska zveza pa bi bila v stanu zadeti angleško svetovno oblast v živo. To je bil glavni nagib, kot smo tudi že večkrat obširneje razlagali, da so začeli Angleži zahtevati, naj zavzniki ne tlačijo več Nemcev. Hoteli so s tem iztrgati nemško državo iz boljševiskega objema in sebe rešiti iz gospodarskih klešč.

Francija se mora hočeš nočeš pridružiti angleški popustljivosti napram Nemčiji. In tako je svet doživel, da so goli materialni nagibi Angležev prvi povod, da so prej bojevitve države postale mirotvorne in hočejo zidati na razvalinah novo Evropo.

Varnostne pogodbe.

Glavna misel, ki vodi državnike v Londonu, Parizu in Berlinu pri vsem njih odkritem (!) delu je »garancijski pakt«. To misel pa ni spočela še zaenkrat nikaka plemenita ideja o kakem svetovnem miru, ampak bolj strah, da si vsak obdrži svoj plen in se s papirno pogodbo obvaruje pušk in bajonetov.

Že omenjeni razlogi so nagnili velike države do tega, naj se povabi tudi Nemčija v Društvo narodov, a pod pogojem, da podpiše tudi ona varnostno pogodbo. Nemci so v na-

čelu na to pristali. Posebni odposlanci so se vozili od Berlina v London, iz Pariza v Bruselj in druge prestolnice ter prenašali dolge spomenice o varnostni pogodbi.

Pravičnost bodi velesila!

Sporno jabolko je nemška vzhodna meja. Francoz hoče, naj se Nemčija zaveže, da bo pustila te meje nedotaknjene. V Parizu namreč dobro vedo, da Nemci tako dolgo ne bodo ob Renu nič rogovili, dokler jim bodo za hrbtom prežali močni francoski zavezniki Poljaki in Čehi. Nemci pa na to ne pristanejo radi. Anglež je pa od svoje strani v skrbeh, kaj bo, če Nemčija ne bo odnehal in jo bo francoska trma pognala mesto v Društvo narodov v objem Rusije. To je vsa skrivnost varnostnega pakta in vabila, naj pride tudi nemško odposlanstvo v Ženevo, da se pri občnem zboru Društva narodov pomenijo. Pred tem sestankom so pa steknili skupaj glave juristi angleške, nemške, francoske in belgijske vlade ter predložili, naj se vsi politični spori

med državami, ki so članice Društva narodov, poravnava pred razsodiščem, sicer lahko druge države z vojsko napadejo tisto članico, ki bi se razsodišču ne podvrgla. V tem zaključku pa zopet cvili francoski maček, ker kdo bo določil, kdaj se katera izmed držav ne pokori?

Velike so torej še težave, ki jih bodo morali na zborovanju premagati, če bodo hoteli dati človeštvu resnično varnostno pogodbo.

Diplomatske spletke nemških in francoskih nacionalistov bodo zopet v polnem razmahu. Ali se bo iz tega rodil pravi mir, bomo videli po končanih razpravah v Ženevi.

Ker pa mi vedno zastopamo načelo, naj vodijo tudi države v njih politiki načela poštenja, odkritosrčnosti in pravičnosti, se z veseljem pridružujemo besedam francoskega ministrskega predsednika Painleveja na zboru narodov v Ženevi, ki je rekel: »V vedni nevarnosti novih sporov, moramo doseči kar zahteva Pascal (—) znameniti francoski učenjak —, da bodi pravičnost velesila!«

DNEVNE VESTI.

Zaplembi »Goriške Straže«.

Poslanec Besednjak se je oglašil preteklo soboto pri goriškem podprefektu kom. Scottiju in protestiral proti nepostavnemu postopanju policijskega oblasti o priliki zadnje zaplembi »Goriške Straže«. Detektivi so v tiskarni razdrli samovoljno celotni stavek lista, in sicer celo oglase ter povzročili namenoma nepotrebno gospodarsko škodo.

Zalili in psovali so osobje tiskarne ter grozili podjetju. Tako ravnanje je kaznivo in za predstavitelja javnega reda nedopustno.

Aretacija urednika Kemperla po viš. Diazu je bila dejanje gole samovolje in ni imela nobene podlage v postavi.

Poslanec je opozoril gospoda podprefekta, da so orožniki ravnali z našim urednikom surovo in ga celo zlostavili, kar mora vzbuditi v naši javnosti največje ogorčenje.

Gospod Kemperle je zastopal na podprefekturi glasilo goriškega slov. ljudstva, ne svojih zasebnih interesov.

Podprefekt je pozorno poslušal in obljubil, da bo dal zadevo preiskati.

Po enournem razgovoru se je poslanec poslovil.

Goriško »Udruženje časnikarjev« je na seji svojega vodstva sklenilo oster protest proti postopanju policije napram našemu uredniku Kemperlu ter si je pridržalo še nadaljne korake. Hvala stanovskim tovarišem za njihovo zvestobo.

Neobjavljen dokument iz politične prošlosti

Primorske.

Delovanje cestnih odborov, zdravstvenih odborov in okrajnih šolskih svetov bi se dalo v marsičem združiti in znižati dotične upravne stroške na polovico, ali pa za iste stroške izboljšati upravo. Občine kronovine Goriško-Gradišanske so majhne in dohodki skromni. Največja slovenska občina je Cerklno s 5833, najmanjša Trnovo na Soči s 309 prebivalci, največja italijanska občina je Tržič s 5618, najmanjša Versa s 619 prebivalci. Slovenskih občin z nad 2000 prebivalci je 16, nad 4000 le tri na 100; furlanskih in italijanskih občin z nad 2000 prebivalci je 5, nad 4000 le dve na 38, ne vštete mesta Gorice.

L. 1895. je imela izmed vseh slov. občin največ rednih letnih dohodkov obč. Sovodnje 5.307.46 gld., največ stroškov Tolmin 11.399.25 gld., najvišji znesek izravnih davkov je bil odmerjen v isti občini 8.541 gld. Ako računim v tej občini po 100% doklad k izravnim davkom in prištejemo rednih letnih dohodkov 4.141.61 gld., je to edina občina, ki more in bo po številu prebivalstva 4419 morala

Poroka.

V soboto se je poročil v Rihenbergu g. Franc Sever, sodni avskultant v Mariboru, iz znane ugledne Severjeve rodbine v Cvetrožu. Za življenjsko družico si je izbral gdč. Kristino Turkovo iz Britofa, delavno članico v domačem prosvetnem društvu. Znanci in prijatelji želijo mlademu paru obilo sreče in blagoslova!

Pozdrav pisatelja Preglja Tolmincem.

Goriški hribolezec je ta teden splezal na vrh Triglava in je pri listanju spominske knjige našel nastopne vrstice, ki jih je napisal naš primorski rojak, pisatelj dr. Ivan Pregelj: »Tolminec dr. Ivan Pregelj pozdravlja svoje tolminske brate. Il fratello saluta i fratelli. 24. avgusta 1925.«

Pozdrav velikega pisatelja bo gotovo razveselil tolminske Slovence.

Starši imajo pravico!

Nemški katoličani so se zbrali koncem avgusta v Štuttgartu na katoliški shod. Shodu je predsedoval knez Löwenstein. Papežev nuncij Pacelli je prinesel zborovanju pozdrave in blagoslov papeža Pija XI. Bivši ministriški predsednik dr. Marx je na shodu imel govor: Katoličani in šola. Takole je razložil nauk Cerkve: »Pravice staršev in Cerkve do vzgoje otrok stoje enakopravno poleg pravic države. Državnega monopola na šolstvo katoličani ne moremo priznati. Mi stojimo na stališču svobodne šole:

zdrževati pravilno plačanega in za tak posel izučenega tajnika. Dobrega tajnika pa vendar potrebuje vsaka občina, ako hoče ustrezati ustroju dežele in države, zlasti v prenesenem delokrogu. Tudi najsihekkejša občina Slivno s 86 gld. dohodka, Selo s 616 stroški in Trenta s 428.92 izravnimi davki potrebuje dobrega tajnika. Pri ravno napovedanih številkah pa ni mogoče vzdrževati ga in gre deželni upravi skrbeti, da se stori nemudoma kaj zaboljšanje občinske uprave po sposobnih opravnih in tega ni moči doseči, ako se delovanje cestnih, zdravstvenih in šolskih odborov ne združi z delovanjem občinskih zastopov v prenesenem delokrogu po okrajnih odborih. Večina tostran litavskih kronovin je uvedla to srednjo stopnjo samoupravnih oblasti in za slovenske pokrajine Goriško-Gradišanske je ta srednja stopnja zaboljšanje samoupravnih razmer neobhodno potrebna. Temu nasproti je osem občin v Furlanski nižini, ki ima toliko dohodkov kot Tolmin in more vzdrževati tajnika. Vendar ta ugodnejši položaj enih občin ne sme zavirati ureditev tajniške službe po ostalih 136 občinah s tem, da se večina poslov, ki zahtevajo posebnega mnenja predloži na okrajne upravnike.

to pomeni, da imajo v prvi vrsti starši pravico, da odločijo, v kakšno šolo naj zahajajo otroci, ali v krščansko ali brezversko. Zato zahtevamo za katoliško prebivalstvo svoboden razvoj zasebnih šol.«

Če bi bil veliki voditelj nemških katoličanov ta nauk Cerkve razmotrival v naši deželi, bi mu slaba predla.

Za dobre odnose med obema narodnostima.

Tržaški listi poročajo o posebnem odloku tržaškega poštnega ravnateljstva glede pisanja krajevni imen. Odlok je tak:

»Da se zagotovi popolnejše izvajanje kr. odloka od 29. marca 1923. št. 800, ki določa uradno imenovanje občin in drugih krajev zasedenega ozemlja, opozarja prometno ministrstvo, da bi bilo primerno predpisati, da se mora v naslovih na poštinih in brzojavnih pošiljatkah v omenjene kraje rabiti pri imenovanju krajev izključno italijanski jezik.

Zato bodo morali poštni uradi odklanjati od sedaj dalje priporočene in zavarovane predmete, zavoje, nakaznice in brzojavke, ako ne bo kraj napisan v uradni obliki.«

Doslej se je še smelo stisniti v kot na pismu tudi slovensko pisano ime kraja. Od zdaj naprej je pa tudi to nevarna reč...

Slovensko kulturno žarišče.

V preteklem šolskem letu je študiralo na ljubljanski univerzi, najvišjem slovenskem znanstvenem zavodu, 1210 slušateljev in 81 slušateljic. Vpisovanje za zimski semester bo pričelo začetkom oktobra. Za rektorja univerze je izbran znani strokovnjak mednarodnega prava dr. Leonid Pitamic, naš rojak in večkratni zastopnik jugoslovanske države pri mirovni pogajanjih.

Zrakoplovstvo.

V uradnem listu beremo, da je Mussolini vzel na svoja pleča še novoustanovljeno ministrstvo za zrakovplove. S tem ima že pet ministrskih stolčkov.

Novi minister je takoj imenoval Gabrijela d'Annunzia za častnega generala zračne brigade.

Lovske razstave.

V nedeljo so v Gorici slovesno otvorili v navzočnosti kraljevega in vlad. zastopnika Sergija Panunzia, podministra v prometnem ministrstvu, lovsko razstavo. Umetniški plakati domačina Spacapano so jo že dolgo prej naznanjali. S podporo vlade in bogatih lovcev so le prišli do nje. Razstava je zelo okusno prirejena v poslopju bivše nemške gimnazije. Obiskovalcu se razgrne slika na-

ših domačih lovišč, ki pa se nikakor ne dajo primerjati z lovišči v gozdnatih deželah, kjer sekira še ni tako pela mrtvaške pesmi kot pri nas. Upajmo, da bo razstava nekoliko pripomogla, da se razvije pravi, ne »nedeljski« lov.

Te dni pa imajo tudi v Zagrebu veliko lovsko razstavo. Ta je pa za gozdne kraje v Jugoslaviji večjega pomena.

Koncert zbora »Zveze učiteljskih društev«.

V soboto točno ob 1/29. uri zvečer priredi priznani učiteljski zbor v dvorani »Trgovskega doma« koncert s povsem izbranim novim sporedom, ki se do sedaj še ni nikjer izvajal. Za nove skladbe, ki jih bo zbor pel vlada v glasbenih krogih kakor tudi med prijatelji lepega petja veliko zanimanje. Pozivamo naše občinstvo, da se v čimvečjem številu vdeleži koncerta teh naših pionirjev umetne pesmi! Spored koncerta objavimo v prihodnji številki.

Nemiri zastran miru.

V Parizu so zaključili svetovni mirovni kongres. Na njem so razpravljali posebno o narodnih manjšinah, o gospodarski obnovi in razorožitvi sveta. Tu pa je prišlo do navskrižja. Ena stranka je zahtevala, da ne smejo biti kaznovani dezerterji tam, kjer bi še naprej veljala splošna vojaška dolžnost; drugi tabor pa je vpil, da se ne sme za enkrat še nihče vtikati v notranje razmere kake države. Nastal je vik in krik, dokler ni zadnje mnenje prodrlo. Pa lahko spet malo počakamo, da bodo hruške zrele.

Za naše romarje.

Ker je meseca septembra in oktobra naval romarjev v Rim iako velik, priporoča »Osrednji odor« za sv. leto vsem romarjem, da si zagotove že naprej vsaj po en obed na dan v zavodu Sv. Marte, ki je v tem oziru eden izmed najboljših in iako pripraven, ker bo večina goriških romarjev (200) tam prenočevala. Obed se bo vršil ob 7 1/2 zvečer (v Italiji je glavni obed zvečer in ne opoldne kakor pri nas) in obstoji iz minestre, mesa s prikuho ali solato, sadja in 1/2 l vina, ali iz minestre, jajec, sira sadja in 1/2 l vina. Za ta obed in za zajterk se plača 10.50 L na dan, za vse dni od 28. 9. do 5. 10. skupaj 84 L. Komur ni ljubo zgubljati po mestu časa za iskanjem hrane, naj vpošlje škofijskemu odboru vsaj do 16. t. m. gori imenovano svoto. Prejel bo nakaznico s podpisom voditelja in pečatom »Osrednjega odbora« z napisom: Buono per il vitto a S. Marta. (Nakaznica za hrano pri Sv. Marti). Vodstvo zavoda bo vsakokrat pobralo nakaznice in jih nadomestilo z novimi.

Gorica je stolno mesto kronovine Goriške, a nikakor ne nje središče. Po svoji zemljepisni legi je mesto Gorica edinole središče slovenskih pokrajin, Vipavske in Soške doline in dela Krasa in Brd. Ob sovodnjah Vipave in Soče ležče, predstavlja se mesto Gorica pred vsem kot tržišče teh dveh dolin. Kot tako je nastalo in kot tako se je razvijalo. Ako v njem ni naraščal slovenski živelj, bilo je to vsled nadvlade uradništva in seveda, ker se do zadnjih desetletij ni zavedalo svojega rodu. Gorica je zgolj na slovenskih tleh, obkoljena okoli in okoli po slovenskih občinah. Ime samo je slovensko, imena delov mesta, kolikor so starša so le slovenska in novodobno imenovanje je zaukazano in zaneseno po mestni upravi v italijanskih rokah. Imena prebivalstva so v dobri polovici in tudi do dve tretjini slovenska. Mestni župan je sin slovenske matere, bivši državni poslanec za mesto je sin hrvatske, njega naslednik Blaž Alfred Lenassi sin slovenske matere trdne narodne družine. Po zadnji ljudski štetvi je najmanj ena petina Slovencev, ki so svoj materni jezik priznavali, Furlanov in Italijanov skupaj dve tretjini po štetvi, ki se je vršila po njih rokah in po njih volji.

V trgovskem oziru je Gorica vezana le na Vipavsko in Soško dolino in Brda, Gorica je po svoji legi tekmeč furlanskih mestec Gradiške in Krmina. Ta dva kraja sta izvozišči in privozišči furlanske nižine in prisiljeno je vsako trgovanje mimo njih v Gorico. Po furlanski železnici privezala se je furlanska nižina bliže Trstu, bliže Benetkam, nego Gorici. Po Vipavski in po Soški železnici, ki se mora zgraditi, se veže Gorica še tesneje k slovenskim pokrajinam, še tesneje k Avstriji. Nameravana parna tramway med Gorico in Gradežem utegne pač služiti osebni lagodnosti gospode in bolnikov v obeh krajih, ne more pa privajati po tej vsiljevani poti pridelke furlanske nižine, ki naravno odtekajo na vzhod po furlanski in južni železnici. Posredovanje trgovine Vipavske in Soške doline je prirodna naloga mesta Gorice. Glavni izvoz tvorijo sadje in zelenjava iz slovenskih pokrajin, glavni privoz potrebščine Soške in Vipavske doline in Brd. Obrti le spremljajo v Gorici trgovino, oskrbujejo skoro le mesto in nekoliko slovensko okolico. Tvornice nastale v zadnjih desetletjih zgradile so se s tujo glavnico, s tujim namenom.

(Dalje.)

Brez nakaznic ne bo dovoljen vstop v jedilnico. Onim pa, ki bi hoteli jemati hrano izven zavoda, svetuje »Osrednji odbor« sledeče restavracije: Ristorante Argentina, Via di Torre Argentina št. 76, obed 11 L; Ristorante Moderno, Via del Colonnato št. 7, obed 10 L; Ristorante Anno Santo, Piazza Cavour, Via Crescenzo, obed 9 L.

Pozdravi iz Korotana.

Borovlje.

Trije Slovenci s Trnovske planote se nahajamo tukaj pri tesanju lesa. Težko nam je pri srcu, ko se zmislimo na domovino. Tukaj nam gre še dobro, le draginja je velika. Poljski pridelki zelo dobro kažejo; kmetje zatrjujejo, da že dvajset let ne tako. Dežuje pa tudi tukaj v enomer. Pozdravljamo vse naše znance in drago »Goriško Stražo«, ki vedno straži za naše pravice. *Franc Lahajnar, Anton Liker, Alojz Bizjak.*

Na Sveto goro

poromajo v nedeljo naša dekleta. Romarice naj se zberejo vsaj do osme ure zjutraj. Za one, ki so izrecno javile kosilo, bo poskrbljeno. Pesmi, ki so določene za mašo, naj se dekleta dobro nauče. Prva sv. maša bo ob 8. uri, druga okrog 10. ure. Opoldne so dekleta že v Gorici. Vreme nas ne bo oviralo-

Književnost in umetnost.

Sveto pismo.

Sveto pismo novega zakona. Prvi del: Evangeliji in Apostolska dela. Po naročilu dr. Antona Bonaventura Jegliča, ljubljanskega škofa, priredili dr. Fr. Jerè, dr. Fr. Pečjak, dr. A. Snoj. Ljubljana 1925. Izdala »Bogoslovna akademija«. Knjiga 7. Založilo Kat. tisk. društvo. Strani 431 z dvema zemljevidoma. Cena: 48 Din, 60 Din, 84 Din, 128 Din.

Knjigo knjig — sveto pismo smo dobili Slovenci v novem, vzornem prevodu, kar je tako pomemben dogodek, da se mi zdi potrebno opozoriti nanj svoje rojake, ki berejo »Goriško Stražo«.

Nedeljo za nedeljo in slednji praznik poslušamo v cerkvi odlomke iz svetega pisma — list in evangelij, poslušamo njihovo razlago in nauke iz njih in skušamo po njih živeti. Odveč bi bilo in nisem poklican, da bi govoril o pomenu te knjige knjig v duhovnem življenju posameznega in občestva, da si je prav v tem nien najvzvišenejše poslanstvo. Opozoriti hočem ob tej knjigi, kaj pomeni tudi v našem narodnem življenju.

V zadnjem Kristusovem naročilu apostolom: »Pojdite torej in učite vse narode« (Mat. 28. 19.) ni izvzet ne en narod od blagovesti in po njem niso deležni narodi samo zveličavnih resnic, več je v njem: vsak naj jih sliši in bere v svojem materinem jeziku. In tako se je zgodilo, da je pri vseh mladih narodih, ki so se pojavili, ko je zatonil stari vek na svetovni pozornici, postalo sveto pismo tudi prva narodna knjiga, pisana ali tiskana v domačem jeziku.

Kakor pri drugih narodih, tako tudi pri Slovencih.

Iz časov sv. Cirila (826—869) in sv. Metoda († 885) so nam ohranjeni evangelij v staroslovenskem jeziku, pisani deloma v glagolici, ki io je izumil nalašč za prevod svetih knjig v naš jezik sv. Ciril, deloma v mlajši cirilici. Te knjige so naši najstarejši slovstveni spomeniki.

V poznejših vekih so nam te knjige radi razvoja jezika in tuči drugih prilik postale nedostopne in duhovščina si je pomagala z neposrednim prevajanjem iz latinščine (kar se je še nedavno godilo na Beneškem). Ko je v šestnajstem stoletju planil val reformacije tudi v slovenske dežele, so nam protestanti (Trubar, Krelj (Vipavec), Dalmatin, Bohorič in drugi) oskrbeli prve tiskane knjige in med njimi je bilo l. 1584 prvo popolno sveto pismo v novoslovenskem jeziku, takozvana »Dalmatinova biblija«. Prirejena je bila v protestantskem smislu in katoliški krogi je niso mogli priporočati. Zato so izdali (Hren, Čaudek) l. 1613 »Evangelije inu listove«, ki so doživeli mnogo izdaj. Nov, celoten prevod svetega pisma sta pozneje oskrbela J. Japelj in Blaž Kumerdej. Njuno sveto pismo novega testamenta je izšlo v dveh zvezkih l. 1784 in 1786, stari zakon pa do l. 1802 v enajstih zvezkih.

Pred 70 leti je pripravljala prav takrat osnovana Mohorjeva družba v Celovcu nov prevod, a je svojo nameuro opustila, ker so ga istočasno v Ljubljani začeli izdajati pod pokroviteljstvom škofa Wolfa (prim. »Priatelj« l. 1855).

Kmalu potem je prišel med naše ljudstvo tudi nekomentirani prevod angleške biblijske družbe, ki pa ni dovoljen, ker ne odgovarja cerkvenim predpisom o prevajanju sv. pisma. Kakor berem v »Straži«, ta protestantski prevod še vedno širijo in ponujajo po Goriškem.

Vsi ti prevodi pa se niso tako razširili med narod, kot so želeli njihovi založniki. Mohorjeva družba je proti koncu prošlega stoletja začela spet misliti na ilustrirano izdajanje sv. pisma z obširno razlago in je to svojo misel tudi izvedla. Poverila je delo prof. drju Fr. Lampetu in po njegovi smrti drju Jan. Ev. Kreku. Mohorjevo sveto pismo je prišlo skoraj v slednjo slovensko hišo, a se je redko kje ohranilo v celoti.

In letos smo dobili nov prevod, ki presega vse dosedanje. Izvršen je na podlagi grškega izvornika. Prevajalci so v uvodu pojasnili smernice, ki so jih vodile pri prevajanju, in reči moram, da so tako tehtne, da držijo vse skozi in jih mora vsakdo odobriti. Jezik je vzoren. Spored evangelijev in kazalo mašnih evangelijev za vse nedelje in praznike in godove po mesečnih dneh bo slednjemu dobro služil. Cena tej knjigi knjig, ki tudi tiskarsko pomeni najboljšo in najlepšo, kar se je pri nas natisnilo, je primeroma nizka in je upati in želiti, da seže naše ljudstvo pridno po njej, saj je zakladnica, iz katere bo pri hiši zajemal rod za rod in se krepil z blagovestjo Gospodovo v domačem jeziku, »stanoviten v nauku apostolov in bratski skupnosti« (Ap. d. 2, 42).

Dr. J. Lov.

Kaj je novega na deželi?

Iz goriške okolice.

(Lepa pota.) Iz goriške okolice nam pišejo o neizrečeno slabih cestah, katere je razruvala zadnja povodenj. Pot iz Števerjana v Gorico je taka, da bi po njej človek kmalu niti peš ne mogel iti. Pozivamo pristojna oblastva, naj nemudoma kaj ukrenejo, da se bo promet omogočil. Sicer se bo lahko pripetilo, da ne bo mogel davkoplačevalec niti davkov več prinesiti v Gorico. . .

Podsabotin.

Izredno slovesnost bomo obhajali v naši fari v nedeljo dne 13. septembra. Prevzvišeni naš vladika bo blagoslovil našo obnovljeno farno cer-

kev. — Vendar bomo po dolgem času dobili svoje tako zaželeno svetišče.

Podgora.

Prosvetno društvo v Podgori priredi v začetku oktobra znano žaloigro »Užitkarji«. Mlademu društvu, ki tako živahno deluje želimo mnogo vspeha.

Kostanjevica.

(Kulturna prireditev?)

Pred kratkim smo spoznali tudi pri nas, kaj je to prosvetna ali bolj moderno rečeno kulturna prireditev. Naše domače prosvetno in izobraževalno društvo »Zora« je priredilo namreč veselico. Glavno pri tej prosvetni

prireditvi je bil pa menda ples. Da je vsa reč dobila pečat pravega prosvetnega dela, so se ob koncu še malo stopli. Radi bi zdaj vedeli ali je tak nov način prosvetnih prireditev tudi drugod že vpeljan?

Vrtojba.

Smtna kosa je z vso neusmiljenostjo pokosila v ponedeljek mlado gospodinjo Jožefo Lasič v 40. letu. Pred nekaj dnevi se je zbodla s trnjem in si zastrupila kri. Zdravniška pomoč je bila brezuspešna. — Bila je vdova, prava svetopisemska »močna žena«, skozi in skozi krščanskega duha, skrbna kot čebelica, vzorna mati in vzgojiteljica svoji družini, najlepši vzgled drugim materam. — Zapušča tri nedorasle otroke, izmed katerih se eden uči za organista, drugi stopi v prvo gimnazijo, a tretji ni začel še hoditi v šolo. — Prežalostni družini naše najgloblje sožalje, rajni pa naj sveti večna luč!

Drežnica.

Prosvetno društvo »Krn« v Drežnici se tem potom zahvaljuje vsem sodelavnikom za prijazno sodelovanje pri zadnji dobro vspeli prireditvi. Bog živi vse, ki so od blizu in od daleč prišli nas obiskat. Zahvaljujemo se tudi domačinom, ki so nam šli tako na roko ter nam brezplačno posodili stolice, klopi, deske itd. Vsem se lepo zahvaljujemo, kritiko pa prepuščamo drugim!

Temnica.

V četrtek bo za našo občino in farno znamenit dan. Ob 10. uri bo namreč slovesno blagoslovljenje cerkve, farovža in občinskega doma. Ljudje so vsi zadovoljni, da so se končno rešili mukepolnih maš v baraki in imajo hram božji, vreden tega imena. Ob tej slovesni priliki bo prišel k nam celo gospod prefekt iz Vidma. O poteku slovesnega dne bomo še poročali.

***

Tatovi so pa tudi na »delu«. 2. t. m. so vdrlj v trgovino g. Trampuža ter so odnesli nekaj blaga, zlato uro, nekaj perila, nekaj žlic itd. Ker so se pri delu upehali so kajpak tudi malo povečerjali. V peči so našli »paštošuto«; z eno botiljko dobre kapljice so si pa grla splaknili. Zlato uro so našli v nedeljo pri »Kalu«.

V gostilni pri »Marjuti« so se tudi oglasili. Na obisk so prišli kar skozi okno. Pobrli so tobak, vzeli sir, jajca, maslo in tudi vino. Ker pa niso mogli zmagati vsega vina, so ga še polovico pustili v steklenici, ki so jo drugo jutro našli ljudje na »križadi«, ko so šli od prve maše iz Lipe. Kakor se vidi so bili tatovi tudi »španski« ljudje. Po čem pa bo ta špas, bodo pa oblastva rekla, če ne bo prepozno.

Jelični vrh nad Idrijo.

Kljub temu, da se »Straža« pridno prebira v teh hribih, mislim da še ni bilo dopisa v njej od nas. Poročati sicer ne moremo nič dobrega ker živimo že v takih razmerah. Pridelki so vsled vednega deževja silno slabi in pičli. Seno smo tudi s težavo in stroški spravili pod streho ker je bilo vedno deževje. Za kmeta je v naših hribih huda. Denarja ni, pridelamo ne toliko, da bi lahko preživljali družino, les tudi ne raste kot gobe po dežju. Davki pa taki, da je grozen pogled na davčno polo. Kam bo vse to privedlo ubogega kmeta!

Marijino Celje.

V nedeljo dne 30. avgusta se je vršila naša običajna procesija na Sv. goro. Ljudstvo se je z veseljem odzvalo vabilu ter se procesije v obilnem številu udeležilo. Gotovo več kot tristo vernikov se je šlo ta dan poklonit ljubljani Materi Svetogorski. Razveseljivo je posebno to, da so po številu moški presegali ženske. Pri sv. maši je pel zbor Gruberjevo lat. mašo »in honorem s. Caeciliae«.

1. in 2. septembra je bila tam naša Mar. družba obilno zastopana. Naj bi iz tega krasno uspelega romanja zanesle družbenice v kongregacijo novega, svežega, gorečega duha.

Prihodnjo nedeljo 13. t. m. bomo imeli spet veliko slovesnost: praznik imena Marijinega. V soboto pop. od 4. ure naprej spovedovanje, proti večeru romarski blagoslov; drugi dan ob 7. uri romarska sv. maša, ob 10. uri pa slovesna sv. maša s procesijo okoli cerkve. — Verniki, častilci božji in Marijini, pridite v obilnem številu poklonit nebeški Materi šopek duhovnih cvetk! Vaše srce se bo razveselilo in prejeli boste milosti od Gospoda.

Dornberg.

V nedeljo priredi pri nas priznani pevski zbor »Zveze učiteljskih društev« koncert z bogatim sporedom, ki ga priobčimo v prihodnji številki »Goriške Straže«. Vipavci, pohitite vsi k prireditvi, kjer se Vam bo nudila izvanredna prilika slišati naš najboljši pevski zbor!

Lokavec pri Ajdovščini.

Dne 23. avgusta se je vršila mladinska veselica na dvorišču stare Relekovce — (sedaj: Ant. Kompara) — hiše, ki je kakor nalašč za take veselice izborna pogodeni prostor. Brez posebnega kinča, na zahodni strani — pred glavnimi vrati je stal oder, brez zaves, prsto in ljubko, kakor bi zrasel iz tal nalašč za lepi dan. Pred odrom je stal harmonij z razbarvanimi tipkami, — ki me je spominjal naše lepe kuščarice »Erijavčevega baziliska« — v svatovski obleki. Veliko in zelo prostorno dvorišče je bilo polno domačega in iz sosednjih vasi prispelega občinstva. Se razume, da niso manjkali tudi naši vrli Ajdovci. Na znamenje zvonca prikorakajo v lepi vrsti in v vojaško umerjenem tempu in v primerni oddaljenosti naši malčki združeni z nekaterimi gojenkami tuk. gospodinske šole, ki jo poučuje ista šol. moč.

Brez pehanja in prerivanja, brez šepetanja in godmanja stopi vsak na svoje mesto in stoji tam, kakor pribit. V lepem polkrogu — je stala živa stena kakor pribita.

Pred harmonij stopi učitelj in da znamenje — in iz srebrnočistih grl se začuje — »Kraljeve koračnice«. — Po izvrstno zapeti pesmi sledi burno ploskanje. Občinstvo je bilo presenečeno. Moi sosed na desni — srednješolski profesor — mi je šepnil: — »Tega nisem pričakoval — izvrstno!« A moja sosednja — učiteljica — mi pa reče: »Palik je mlad, priden učitelj in pa izboren pevovodja.«

Sledile so še druge pevske točke, ki so bile vse moistersko izvršene. Zelo ganljivi sta bili deklamaciji in veliko smeha je povzročil dvogovor. — Veselica je končala s trodejansko: »Skrb in smrt«. Oj, koliko smeha! — Kakor verice so plezali mladi paglavci na »oreh« — »hruške« krast — ubogi stari bolelni Skrbi, ki si ni mogla drugače pomagati, kakor z zabavljanjem in žuganjem mladim tatičem. Ti so bili izvrstno maskirani. Obleka in kroj po — »delavcih«. Eden je imel na zadnji plati ven štrlečo »brzoto«; drugi razparan polhlačnik zvezan z beko; tretji skozi raztrgan klobuk šop las — i. t. d. i. t. d.

Vsi bos, razposajani, nagajivi in neugnani. Igra je bila dobro izpeljana, zelo šaljiva in tudi poučna. Videli smo, kaj zmore prava roka, če prime čvrsto za vajeti. Gospodu naše iskrene častitke.

Idrijske novice.

Kaj piše »Edinost«?

»Edinost« od 30. 8. 25. piše med svojimi dnevnimi novicami v nekem članku, ki se tiče prireditve na Vogerskem, da prireja »Katoliško društvo« v Idriji ples na vseh koncih in krajih Idrije. To navaja radi tega, ker je nekdo kritiziral »kulturno« prireditev na Vogerskem v »Gor. Straži«, na kateri je bil na sporedu ples. Sedaj pa očita, češ, saj tudi »Katoliško društvo« v Idriji pleše. Da je to gola laž in zahrbtno podtikanje ne bomo opisovali, ker vsak naš človek že dobro vé, koliko se pleše v »Kat. društvu«. Tudi je škoda prostora za ta-

ke neumnosti. Čudimo pa se »Edinosti« že v več slučajih, od kje pride ona do tako lažnjivih poročil! — Tudi je pred kratkim poročala, da so prišli v njihovo politično društvo občinarji z Ledin, da bi posredovala za razpis volitev v Ledinah. In obljubili so jim, da bo posredoval Wilfan. Volitve pa so bile že en teden pred tem poročanjem končane, toda ne po za- slugi »Edinosti« in g. Wilfana, ampak po posredovanju občinskih volilcev in posl. Besednjaka. Kako pride potem »Edinost« do tega poročila? Vidi se, da je imel prav »Mali list«, ko je pisal, da ji gre na otročje.

Smrt.

Koncem julija je umrl v goriški bolnici po prestani težki operaciji 24letni fant g. Leopold Rustja. Pokojni je bil doma v Vipavskega, (vas Skrilje) služboval je pa kot mesarski pomočnik pri kršč. gosp. društvu v Idriji. Razmeroma v kratki dobi njegovega bivanja v Idriji si je s svojim lepim značajem ter izredno pridnostjo in marljivostjo pridobil velik ugled. Vsak kdor ga je poznal, je spoznal v njem dobrega fanta, zato je vest o nenadni njegovi smrti potrla marsikaterega znanca. Počivaj mirno, dragi Polde, v zemlji domači. Ostali družini iskreno sožalje.

Več tovarišev.

Prireditve.

V soboto 5. in v nedeljo 6. t. m. je priredila »Kulturna zveza« v rudniškem gledališču igro »Sin«. Čisti preostanek dohodkov se porabi za zdravljenje bolnega otroka nekega rudarja. Pametno je, da se nesrečniku v takem slučaju pomaga in tudi ljudstvo se je polnoštevilno obakrat odzvalo.

***

Poročila se je posestnikova hči Marija Govekar z g. Ivanom Kandučem iz Idrije. Častitamo!

***

Umrta je g.a Marija Gnezda, mati č. g. župnika Janeza Gnezda. N. v m. p.!

Glas rojakov iz tujine.**Creutzwald na Francoskem.**

Ker se morejo naši izseljenci le redkoma oglašati, pošiljamo mi cerkljanski rudarji zopet par vrstic. Ko prebiramo poročila o naši novi domovini, vidimo, da opisuje razmere vsakdo le bolj s svojega stališča. Splošno pa moramo reči, da je tudi tukaj zmeraj slabše. Plače se nižajo, življenske potrebe pa vedno bolj rastejo. Zadnjič je pisal v »Straži« dopisnik iz Holandije, da o kakih prihrankih kmalu ne bo več govora. Isto bo kmalu tudi tukaj. V plačilni knjižici imaš vsak mesec kak nov odbitek, tako da dosega to število že 50 frankov na mesec. Dohodninski davek je pa treba še posebej plačevati. Da se plače vedno bolj nižajo pa ni nič čudnega, ker po rudnikih zadnje čase kar mrgoli Italijanov, po premogovnikih pa je polno Poljakov in Ukrajincev. To se posebno kaže zdaj, ko izganjajo Nemci poljske optante iz Nemčije, kot je že »Straža« pisala. Vse te množice iščejo danes kruha v Alzaciji in Loreni. V pokrajinah stare Francije pa že nameščajo tudi črnice iz kolonij; tem dajejo zelo skromno plače. Ti črnici, ki so z vsako malenkostjo zadovoljni, tudi potiskajo plače navzdol. Te razmere pa znajo kapitalisti zelo dobro izrabiti. Kar nas je rudarjev moramo zato namesto v nedeljo popoldne v gostilno, v barako svoje hlače krpate in skoparit, da prihranimo par stotakov.

Sedaj pa prosimo naše rojake v domovini, da še bolj pošiljajo nam in »Straži« dopise in novice zlasti iz naših Gor. Nikjer ne cenijo tako naše ljube »Straže« kot ravno mi v tujini. K nam prihaja v dveh izvodih, potem pa roma ves teden iz roke v roko, dokler ne pride že razcefrana lastniku nažaj. Ob koncu pa pozdravljamo vse naše znanca v domovini ter naša vrla društva, posebno sl. kat. izobr. dr. »Zarjo« v Zakrižu pri Cerknem.

Rudarji
iz Cerkljanskega.

Darovi.

Za »Slovensko sirotišče«: P. n. Ivan Podobnik, vikar v Gradnem 46 L; p. n. Josip Šimic, vikar v Lesah 10 L; p. n. Anton Kofol, vikar v Lazeh 25 L. Srčna hvala!

Listnica uredništva.

F. K., Idrija: Pismo preieli prepoznano, zato nismo preklicali prireditve na Črnem vrhu. Toliko v pojasnilo. Pozdrav!

KUPI SE GLASOVIR (klavir) ali pianino; tudi se istega sprejme na posodo proti dobremu mesečnemu plačilu. Ponudbe pod »Glasovir« na upravo.

SLUŽKINJA pridna za vsa hišna dela se sprejme takoj; starejše imajo prednost. Naslov pri upravi.

VINARSKA ZVEZA v Gorici nanznanja, da se je preselila s svojo zalogo vina v ulico Formica šte. 1. tik Piazza Corno.

SODI za belo in črno vino, velikost 6—7 hl., v dobrem stanju so na prodaj Corso Vitt. Em. III. št. 91. Gorica.

MED kupi v vsaki množini tudi v panjih Žnideršič & C. o v Bistrici. (Prov. del Carnaro). Pošljite vzorec.

LEPO POSESTVO z dvema novima hišama ob državni cesti, pripravima za vsako obrt, z lepimi travniki in njivami v prav lepem kraju se prodaja pod ugodnimi pogoji. Več pri upravništvu »Straže«!

PRI UPRAVI »Goriške Straže« je na prodaj časopisni papir.

Pozor!

Naznanjam, da sem otvoril v lastni hiši v Solkanu (Solkanska cesta) lastno TRGOVINO Z MEŠANIM BLAGOM. Blago prvovrstno, cene zmerne, postrežba točna. — Za obilen obisk se priporoča

I. VELIŠČEK, SOLKAN 369.

V. Ljubljanski vzorčni velesejem

od 29. avgusta do 8. septembra 1925.

Za nakup vstopnice, ki stane Din. 50 in daje kupcu pravico do znižanega jugoslovenskega konzularnega vizuma za Din. 20, kakor tudi 30 odstotni popust na italijanskih in 50 odstotni popust na jugoslovenskih železnicah obrnite se do komisarja sejma za Italijo Jos. Čehovina v Trstu, Viale XX Settembre 65 I. — NB. Za one obiskovalce, ki stanujejo izven Trsta, bo poskrbel omenjeni komisar uradnim potom jugoslovenski konzularni vizum. V ta namen naj se mu dostavi potni list skupno z zneskom Din. 50 za vstopnico, Din. 20 za konzularni vizum in Lir 5 za poštno in režijske stroške.

Dr. ALFONZ SERJUN

zdravnik v Tolminu

ne sprejema do 15. septembra

Stolpne ure

najmodernejšega sistema ki se navijajo vsakih 8 dni imam v zalogi

Franjo Šolfa, urar
Komen na Krasu**ZOBOZDRAVNIK****Dr. L. MERMOLJA**

špecialist za ustne in zobne bolezni, ordinira

v GORICI na Travniku 5/II.

od 9. do 12. in od 3. do 5.

PODRUŽNICA**Ljubljanske kreditne banke v Gorici**

Corso Verdi „Trgovski Dom“

Telefon št. 50 — Brzovjavni naslov: Ljubljanska banka

Delniška glavnica	CENTRALA	Rezerva S H S
in rezerve:	LJUBLJANA	Din.
Din. 50,000.000		10,000.000

Podružnice: Brežice, Celje, Črnomelj, Kranj, Maribor, Metkovič, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje: na vložne knjižice po čistih 4% (davek plača banka sama). Na tekoči račun ter proti odpovedi najbolje po dogovoru.

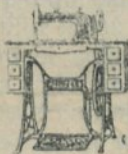
Sprejema tudi dinarske vloge in jih obrestuje najugodnejše. — Izvršuje denarna nakazila na tu in inozemstvo. — Nakupuje in prodaja svakovrstne valute, vrednostne papirje in srečke.

Plača vedno priznana najvišje dnevne cene za obveznice vojne odškodnine (bone).

Izvršuje sploh vse v bančno stroko spadajoče posle najkulantnejše.

Teod. Hribar (nasl.) - Gorica
CORSO VERDI 32 - - (hiša Centr. Posoj.)

Velika zaloga češkega platna iz znane tovarne Regenchart & Raymann, vsakovrstno blago za poročence kakor tudi velika izbira moškega in ženskega sukna.
Blago solidno! Cene zmerne!

„Mundlos“ šivalni stroji
„Göricke“ dvokolesa, motorini „Fian“
belgijske puške se vdobe le pri
Josipu Kerševaniju - Gorica

Piazza Cavour št. 9
Mehanična delavnica, Piazza Cavour šte. 5.

Cassa di risparmiounita al Monte di Pietà di Gorizia
di fondazione Conte Thurn - - -**Goriški mont**

(Hranilnica)

Ustanovljen 1831

Sedež Via Carducci 2

Operacije zavoda.

Hranilne vloge in vloge na tekoči račun. — Posojila na nepremičnine z eno zapadno dobo, s plačilom na obroke in z amortizacijo. — Tekoči računi z jamstvom na vknjižbe, menice in vrednostne papirje. — Posojila občinam in javno priznanim korporacijam. — Predujmi in posojila na vrednostne listine. — Nakup vrednostnih listin ter v tekočem polulete zapadlih odrezkov. Eskomptovanje in reeskomptovanje menic.

Brezplačno izdavanje nakazil na „Banca d'Italia“ in na „Istituto di Credito delle Casse di Risparmio Italiane v Rimu.“ — Navadna hramba ter uprava vrednot. — Sodni pologi.

Prav gotovo je, da najboljše originalne ŠIVALNE STROJE in DVOKOLESA iz najboljših nemških tovarov dobite le pri dobro znani tvrtki:

FRANC SAUNIG - GORICA
VIA CARDUCCI 25, (prej Gosposka ulica)

Pred nakupom oglejte si veliko izbiro ali pa zahtevajte cenik.

